

ШАРҲИ НИЗОМИ МОЛИЯВИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР СЕМОҶАИ ЯКУМИ СОЛИ 2019

Дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳолати 31 марти соли 2019 дар маҷмӯъ 79 ташкилоти қарзӣ, 18 ташкилоти суғуртавӣ, 6 ташкилоти лизингӣ, 16 ташкилоти ломбардӣ, 2 биржаи фондӣ (Биржаи фондии Осиёи Марказӣ ва Биржаи фондии Осиё), Фонди дастгирии соҳибкории назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (Фонди дастгирии соҳибкорӣ) ва Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (АСИН) фаъолият намуданд.

Дороиҳои умумии бахшҳои низоми молиявӣ дар ҷамъбасти семоҷаи якуми соли 2019 дар маҷмӯъ ба 22 109 млн. сомонӣ баробар гардид, ки дар муқоиса ба ҳамин давраи соли қаблӣ ба маблағи 730 млн. сомонӣ зиёд мебошад. Зиёд шудани дороиҳои бонкҳо, ташкилотҳои маблағгузори хурд, ташкилотҳои суғуртавӣ ва Фонди дастгирии соҳибкорӣ дар давраи ҳисоботӣ, ба афзоиши дороиҳои низоми молиявӣ мусоидат намуд. Нишондиҳандаи дороиҳо нисбат ба маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ дар ин давра ба 31,4 фоиз баробар гардид.

Аз дороиҳои умумии низоми молиявии кишвар 96,5 фоиз ба низоми бонкӣ рост омада, танҳо 3,5 фоизи онро дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ (1,7 фоиз), ташкилотҳои лизингӣ (0,8 фоиз) ва Фонди дастгирии соҳибкорӣ (1,0 фоиз) ташкил медиҳанд.

Сохтори низоми молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон

	31.03.2018			31.03.2019			Афзоиши дороиҳо (%)
	Шумора	дороиҳо (млн. сомонӣ)	(% аз ҷамъ)	Шумора	дороиҳо (млн. сомонӣ)	(% аз ҷамъ)	
Ташкилотҳои қарзӣ	83	20 617	96,4	79	21 340	96,5	3,5
<i>Бонкҳо</i>	17	17 785	83,2	17	18 118	81,9	1,9
<i>Бонкҳои давлатӣ*</i>	3	9 474	44,3	3	9 601	43,4	1,3
<i>Бонкҳои хориҷӣ</i>	6	1 881	8,8	6	2 103	9,5	11,8
<i>Бонкҳои дигар</i>	8	6 430	30,1	8	6 415	29,0	-0,2
<i>Ташкилотҳои маблағгузори хурд</i>	66	2 832	13,2	62	3 222	14,6	13,8
<i>Ташкилотҳои амонатии қарзии хурд</i>	27	2 407	11,3	25	2 695	12,2	12,0
<i>Ташкилотҳои қарзии хурд</i>	7	175	0,8	6	216	1,0	23,6
<i>Фондҳои қарзии хурд</i>	32	250	1,2	31	311	1,4	24,1
Ташкилотҳои суғуртавӣ	21	316	1,5	18	379	1,7	20,0
Ташкилотҳои лизингӣ	7	225	1,1	6	162	0,8	-28,1
Ташкилотҳои ломбардӣ	16			16			
Биржаҳои фондӣ	1			2			
Фонди дастгирии соҳибкорӣ	1	220	1,0	1	231	1,0	4,8
АСИН	1			1			
Ҷамағӣ:	130	21 379		123	22 112		3,4

*3 адад бо иштироки сармояи давлатӣ

Низоми бонкии кишвар ба ду гурӯҳи ташкилотҳои қарзӣ тақсим шуда, бонкҳо ва ташкилотҳои маблағгузори хурдро (ташкилотҳои амонатии қарзии хурд, ташкилотҳои қарзии хурд ва фондҳои қарзии хурд) дар бар мегирад. Дар семоҳаи якуми соли 2019 дороиҳои низоми бонкӣ ба 21 340 млн. сомонӣ баробар гардид, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2018 ба андозаи 3,5 фоиз зиёд мебошад.

Дар давраи ҳисоботӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон 329 филиалҳои ташкилотҳои қарзӣ ва 1 362 марказҳои хизматрасонии бонкӣ ба аҳолии хизматрасониданд. Илова бар ин, дар ин давра шумораи суратҳисобҳои бонкии барои муштариён кушодашуда, 3 550 ҳазор ададро ташкил намуд, ки нисбат ба семоҳаи якуми соли қаблӣ 13,0 фоиз зиёд мебошад.

Дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ бошад, вобаста ба зиёд шудани маблағи мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) ва сармояи баъзе аз ташкилотҳои суғуртавӣ, ба маблағи 63 млн. сомонӣ ё 20,0 фоиз афзуда, ба 379 млн. сомонӣ баробар гардид. Дар ин давра 18 адад ташкилотҳои суғуртавӣ бо 78 филиалҳояшон хизматрасониҳои суғуртавиرو ба аҳолии кишвар пешниҳод намуданд.

Дар давраи ҳисоботӣ дороиҳои Фонди дастгирии соҳибкорӣ 231 млн. сомониро ташкил намуд, ки нисбат ба семоҳаи якуми соли 2018 ба андозаи 4,8 фоиз зиёд мебошад.

Дороиҳои ташкилотҳои лизингӣ дар муқоиса ба семоҳаи якуми соли 2018 ба андозаи 28,1 фоиз коҳиш ёфта, ба 162 млн. сомонӣ баробар гардид.

Ҳангоми мушаххас гардидан, маълумоти зарурӣ аз рӯи фаъолияти Биржаи фондии Осиёи Марказӣ, Биржаи фондии Осиё, ташкилотҳои ломбардӣ ва АСИН низ илова карда мешавад.